1917- tragicul moment al laşităţii românilor

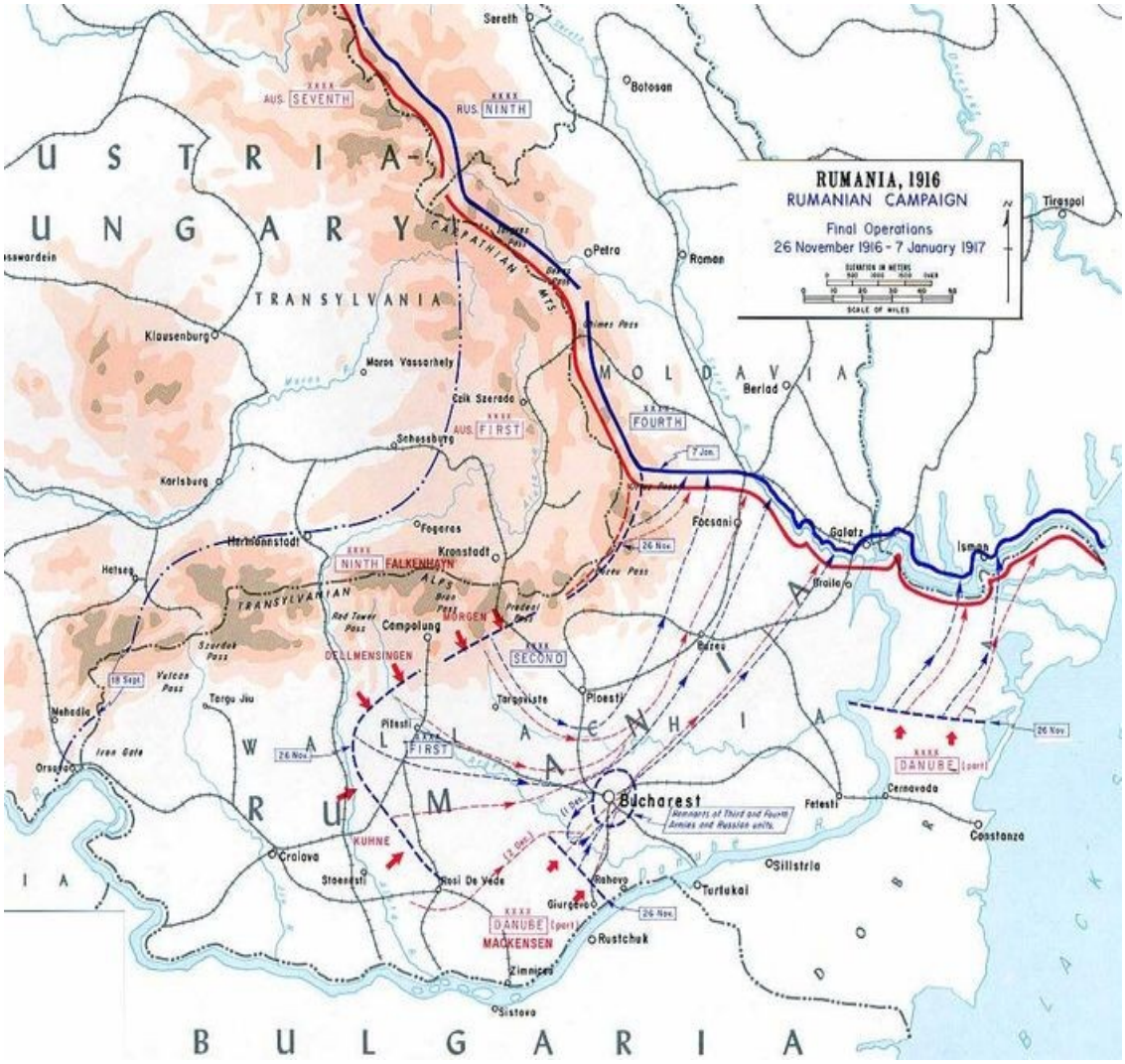

Să fugim, să ne evacuăm, ţara nu mai face faţă, poate că mâine nici nu va mai fi, dar noi trebuie să ne salvăm, noi să ne punem la adăpost, noi contăm, nu ţara. - Aşa probabil că au gândit, în 1917, cei care au fugit, ca iepurii, din cât mai rămăsese atunci din România. Moldova - acea bucată de pământ încă necotropită de Puterile Centrale. Ştiţi istoria, aţi învăţat-o cu toţii din manuale, despre primul război mondial, când România a fost ocupată aproape în totalitate. Moldova rămăsese încă liberă. Acolo s-au retras şi Armata, şi Guvernul, şi Regele. Fusese o retragere strategică, pentru refacerea forţelor şi începerea contraofensivei. Până aici, nimic de zis. Numai că de aici încolo începe tragedia. O tragedie mai mare decât înfrângerea de pe câmpul de luptă. E tragedia din sufletele multor români. E laşitatea celor care au vrut să părăsească până şi Moldova, ultimul bastion liber al României.

Având impresia că s-a terminat cu ţara. Definitiv. Exact din acest punct începe laşitatea!

Am aflat adevărul citind, de curând, cartea "*Tezaurul Băncii Naţionale a României de la Moscova*", scrisă de Cristian Păunescu şi Marian Ştefan. Am şi scris două ample materiale în "România liberă", despre tezaur, bazându-mă pe această lucrare de excepţie. Mi-a atras însă atenţia un anumit capitol, de care nu ştiam până acum. Câţi ştiau? Pentru că despre aşa ceva nu se învaţă la şcoală. Se relatează în cartea asta, cu lux de amănunte, momentul laşităţii, din 1917, când apăruse în Moldova, printre cei refugiaţi aici, sentimentul totalei deznădejdi. Însă ce surprinde în cea mai mare măsură - pe mine, cel puţin, m-a surprins - este că **acel curent al fugii a fost creat şi susţinut mai ales de politicieni, de o bună parte din intelectuali, de cei care erau, vezi Doamne, formatori de opinie. Aceştia spuneau că ţara trebuie părăsită, că trebuie să ne refugiem dincolo de Nistru, în Rusia, cât mai departe de focarul războiului.** Era susţinută ideea că şi Guvernul, şi Armata, şi Regele trebuie să plece în Rusia. Se formase ceea ce în cartea de faţă e prezentat drept un "partid al evacuării". Cum s-ar spune, un curent de opinie foarte bine organizat. Şi susţinut chiar de ruşi, care îşi trimiseseră emisari în Moldova, să stea de vorbă cu populaţia românească, pentru a se stabili unde anume să plece fiecare.

Datele istorice arată că vreo două milioane de români au părăsit ţara, în 1917, refugiindu-se în diverse oraşe din Rusia, unii la Odessa, alţii la Moscova, alţii în multe alte locuri ale imperiului rus. Vă daţi seama? Două milioane de fugari - echivalentul populaţiei de acum a Bucureştiului! Lumea "bună" - parlamentari, intelectuali - au fost primii care au fugit. România era în faţa unei situaţii disperate. Ar fi ajuns o ţară fără teritoriu, dacă administraţia şi mare parte din populaţie ar fi dat bir cu fugiţii.

Au rămas aici, în Moldova, în tranşee, poporenii, talpa ţării, cum se spune. Şi a mai rămas cineva, poate cel mai important stâlp al ţării, în acele vremuri tulburi - Regele Ferdinand, care nici n-a vrut să audă de propunerea ruşilor de a se retrage la noua reşedinţă care i se pregătise pe teritoriul Rusiei, la Herson, o localitate de la gurile Niprului. Mai presus de toţi însă, Regina Maria, cu o încredere neştirbită în victoirie şi în salvarea ţării, a cerut românilor să termine cu văicăreala. Secondată de istoricul Nicolae Iorga şi de şeful misiunii militare franceze de la Iaşi, generalul Berthelot, Regina Maria a reuşit în scurt timp să schimbe radical moralul românilor.

Azi se fac studii, se organizează mese rotunde, în care se discută despre cum e poporul român, cum ar trebui caracterizat. Poate că cel mai bine ar fi să ne uităm la momentul 1917. Dacă avem curaj să ne privim în oglindă...

PS : Mă întreb aşa - dacă acum s-ar repeta, Doamne fereşte, momentul 1917, dacă ţara ar trece din nou printr-o încercare la fel de cumplită, ce ar face "elitele" noastre, toţi cei care se bat cu pumnul în piept, că ei luptă pentru binele ţării?!

Dan GHEORGHE

21 Martie 2012

www.romanialibera.ro